

. Szám.

20 kr. ;
émeth
r.: Len-
20 kr. ;
Jani 10
enyi Te-
ndor 2 ft.
ra a mult
Kis Lap

elyére jut-
etet mon-

BÁCSI.

orujából a

és után

a szár-

fizetőinket,
jítani, hogy

nyok használ-
dók.

vatala.

henaem-épület
v. társulat.

KIS LAP

MEGMENTÉS. (Lásd a 222. lapon.)

14. szám. — 1879.

Ára negyedévre 1 frt. 40. kr.

XVI. kötet.

A TITKOS ELLENSÉG.

— Elbeszélés. —

AGY robogással, kipirult arcczal rohant be Sándor a szobába, hol Mariska épen nagy szorgalommal varrogatott egy ünneplő ruhát bábuja számára. Sándor egyenesen odaállt elibe és félig boszusan, félig nevetve mondá:

— Ugyan szép dolgot csináltál megint fecsegéssel!

Marika szintén ijedte tekintett föl.

— Mit . . . mit csináltam?

— Persze, aki sokat fecseg, az maga soha sem tudja, mit és kinek mondott. De hát én sem bánnám, csak nekem volna bajom miatta.

— Mi a baj? Beszélj már!

— No, no, azért nem kell mindjárt megijedni. A konyhában voltam, hogy nyulacskaím számára egy kis répát, salátát kérjek az öreg szakácsnétól. No'szen jókor jöttem! Majd a hátamhoz verte a nyujtófát, az a bolondos Zsuzsi pedig csak nevetett és boszantotta a jó öreget s a vége az, hogy szegény nyulacskaím éheznek.

— De hát mi közöm nekem ehhez?

— Mi? Hát az, hogy miattad van a perpatvar, mert kifecsegted Zsuzsinak, a mit nagymamácska mondott, hogy olyan öreg asszonynak, mint a szakácsné, nem illik úgy ezifrázkodni s most Zsuzsi ezzel boszantja és én e miatt nem kaphatok nyulacskaímnak enivalót. Oh, te, te fecsegő kisasszony!

Marika pironkodva lesütötte szemeit, mert hát biz azt nem tagadhatta, hogy

ugy van a dolog; Sándor pedig, látva pirongatása nagy hatását, még hozzátevé:

— Megállj csak, megmondom a nagymamának, hogy jól vigyázzon, mit beszél előtted.

— Nem, Sándorkám, azt nem fogod tenni, szólt ekkor egy szép nagy lány, ki épen belépett a szobába. — Tudod, hogy az efféle nagyon roszul esnék jó nagymamánknak.

— No, hiszen nem mondom, persze hogy nem mondom! De hát képzelheted, kedves Bertám, mennyire bosszantó, mikor e miatt most az én nyulacskaímnak éhezniök kell.

Berta megjelenése kissé fölbátorította Mariskát is, legalább annyira, hogy megkísértse magát védelmezni.

— Hiszen én nem azt mondtam, hogy a szakácsné nagyon vén, csak azt mondtam, hogy a nagymama csodálkozik, hogy még annyira szereti a tarka szalagokat, mikor az már nem illik neki.

Bertácska nagyon nevetett.

— Félek, kedvesem, hogy ez csak épen anyyi!

— Anyyi bizony, szólt Sándor s egy szó mint száz, kedves Mariskám, te javithatlan fecsegő vagy. Hanem most kedves jó Bertám, jöjj velem és segíts egy kis eleséget szerezni nyulacskaím számára, mert bizony éhen halnak. Ez pedig borzasztó volna. Elég, hogy minap az a gonosz kutya harapott agyon egyet.

Ezzel kézen fogva Bertát, vigan kimentek; Marika pedig, tovább varrogatva a bábruhát, félig duzzogva mondá magában:

— Mindig azt mondják, hogy fecsegő vagyok . . . pedig csak azt mondom, ami igaz! Már látom, hogy vigyázni kell az embernek arra, mit beszél!

E böles gondolatban aztán teljesen megnyugodott s dalolgatva folytatta munkáját.

Sándor és Marika testvérek voltak s nagymamájuknál éltek egy kis városkában, mely alig volt nagyobb egy jókorafalunál s melynek szélén, szép kerttől környezve, feküdt a nagymama kényelmes háza. A gyermekek mamája meghalt, atyjuk pedig katona volt, aki nem viselhette eléggé gondjukat; ezért tehát a nagymamához adta őket, hol főleg kedves unokatestvérük, a jó Bertácska gondjai alatt voltak s egészen jól érezték magukat.

Másnap ama beszélgetés után, melyet éppen hallottunk, Marika ismét nagy buzgalommal varrogatott, midőn az ajtó megnyílt és Sándor belépett — de menyire máskép, mint különben szokott. Az iskolából tért haza, de nem vigan tréfálva, füttyörészve, tréfálva mint máskor, hanem egészen sápadtan, megzavarodva s miután könyveit félredobta, a pamlagra vetette magát és arcát eltakarta kezeivel. Bizony egészen úgy látszott, hogy sir.

Marika, ki igazi jó testvér volt, ijedten abba hagyta munkáját s odasietett Sándorkához.

— Sándor, mi bajod? Mi történt?

— Mi a baj? Elég nagy baj . . . de neked nem szükséges tudnod . . . nem olyan dolog, amit mindjárt ki kellene fecsegned.

Marika máskor sértve érezte volna magát az ilyen válasz miatt; de most,

látva, hogy könyek peregnek testvére szeméből, nem gondolt az effélékkel, hanem őszinte jósággal mendá:

— Oh Sándor, ne beszélj így! Inkább mondd meg, mi bajod történt . . . hátha segíthetek valamiben?

— Dehogyan segíthetsz! Tudod is te, hogy mi az, mikor az ember valami nagy bajba jut.

— Hogy ne tudnám, mikor magam is sokszor ugyancsak nagy bajokba keveredem . . . például, mikor a minap az öreg kertésznek megmondtam, hogy a nagymama nincs megelégedve a melegházzal . . . vagy tegnap . . .

— Ugyan hadd el! Érdemes az ilyen haszontalanságokról beszélni! Aztán ha te bajba keveredel, magad vagy az oka; de én nem követtem el semmit . . . én nem vétettem és ilyen csufúságot tettem rajtam. Hiszen ez borzasztó!

És a derék fiu, ki máskülönben olyan vitéz volt, nem tudott tovább uralkodni fájdalmán s hangos zokogásra fakadt. Marika ettől aztán még jobban megijedt.

— Az Istenért, de hát mit tettek veled? Beszélj hát!

— Mit? Hát kicsaptak az iskolából. De már erre Marika is elsápadt.

— Kicsaptak? És miért? Mit tettél?

— Mondtam már, hogy semmit, szólt Sándor türelmetlenül. Hiszen éppen ez a baj! Soha sem fogom tisztába hozhatni a dolgot . . . örökre rajtam szárad a szegény.

— Nem értem, most már éppen nem értem, szólt Marika csodálkozva. Mondd el hát, mi történt.

A TITKOS ELLENSÉG.

— Elbeszélés. —

AGY robogással, kipirult arcczal rohant be Sándor a szobába, hol Mariska épen nagy szorgalommal varrogatott egy ünneplő ruhát bábuja számára. Sándor egyenesen odaállt elibe és félig boszusan, félig nevetve mondá:

— Ugyan szép dolgot csináltál megint fecsegéssel!

Marika szintén ijedte tekintett föl.

— Mit . . . mit csináltam?

— Persze, aki sokat fecseg, az maga soha sem tudja, mit és kinek mondott. De hát én sem bánám, csak nekem volna bajom miatta.

— Mi a baj? Beszélj már!

— No, no, azért nem kell mindjárt megijedni. A konyhában voltam, hogy nyulacskaím számára egy kis répát, salátát kérjek az öreg szakácsnétól. No'szen jókor jöttem! Majd a hátamhoz verte a nyújtófát, az a bolondos Zsuzsi pedig csak nevetett és bosszantotta a jó öregest a vége az, hogy szegény nyulacskaím éheznek.

— De hát mi közöm nekem ehhez?

— Mi? Hát az, hogy miattad van a perpatvar, mert kifecsegted Zsuzsinak, a mit nagymamácska mondott, hogy olyan öreg asszonynak, mint a szakácsné, nem illik ugy czifrálnodni s most Zsuzsi ezzel bosszantja és én e miatt nem kaphatok nyulacskaímnak ennivalót. Oh, te, te fecsegő kisasszony!

Marika pironkodva lesütötte szeméit, mert hát biz azt nem tagadhatta, hogy

ugy van a dolog; Sándor pedig, látva pironogatása nagy hatását, még hozzátevé:

— Megállj csak, megmondom a nagymamának, hogy jól vigyázzon, mit beszél előtted.

— Nem, Sándorkám, azt nem fogod tenni, szólt ekkor egy szép nagy lány, ki épen belépett a szobába. — Tudod, hogy az efféle nagyon roszul esnék jó nagymamánknak.

— No, hiszen nem mondom, persze hogy nem mondom! De hát képzelheted, kedves Bertám, mennyire bosszantó, mikor e miatt most az én nyulacskaímnak éhezniök kell.

Berta megjelenése kissé fölbátorította Mariskát is, legalább annyira, hogy megkísértse magát védelmezni.

— Hiszen én nem azt mondtam, hogy a szakácsné nagyon vén, csak azt mondtam, hogy a nagymama esodálkozik, hogy még annyira szereti a tarka szalagokat, mikor az már nem illik neki.

Bertácska nagyon nevetett.

— Félek, kedvesem, hogy ez csak épen anyyi!

— Anyyi bizony, szólt Sándor s egy szó mint száz, kedves Mariskám, te javithatlan fecsegő vagy. Hanem most, kedves jó Bertám, jöjj velem és segíts egy kis eleséget szerezeni nyulacskaím számára, mert bizony éhen halnak. Ez pedig borzasztó volna. Elég, hogy minap az a gonosz kutya harapott agyon egyet.

Ezzel kézen fogva Bertát, vigan kimentek; Marika pedig, tovább varrogatva a bábruhát, félig duzzogva mondá magában:

vagyol
igaz!
ember

E
megny

munká

S

nagym

ban, m

falunál

környe

háza. A

juk pec

elégge

mához

testvér

voltak

M

épen ha

galomn

megnyi

nyire m

iskoláb

fütyöré

egészen

tán kör

tette ma

Bizony

Ma

ten abl

Sándor

—

—

neked

olyan

fecsegne

Ma

magát a

— Mindig azt mondják, hogy fecsegő vagyok . . . pedig csak azt mondom, ami igaz! Már látom, hogy vigyázni kell az embernek arra, mit beszél!

E böles gondolatban aztán teljesen megnyugodott s dalolgatva folytatta munkáját.

Sándor és Marika testvérek voltak s nagymamájuknál éltek egy kis városkában, mely alig volt nagyobb egy jókorafalunál s melynek szélén, szép kerttől környezve, feküdt a nagymama kényelmes háza. A gyermekek mamája meghalt, atyjuk pedig katona volt, aki nem viselhette eléggé gondjukat; ezért tehát a nagymamához adta őket, hol főleg kedves unokatestvérük, a jó Bertácska gondjai alatt voltak s egészen jól érezték magukat.

Másnap ama beszélgetés után, melyet épen hallottunk, Marika ismét nagy buzgalommal varrogatott, midőn az ajtó megnyílt és Sándor belépett — de menyire máskép, mint különben szokott. Az iskolából tért haza, de nem vigan tréfálva, füttyörészve, tréfálva mint máskor, hanem egészen sápadtan, megzavarodva s miután könyveit félredobta, a pamlagra vetette magát és arcát eltakarta kezeivel. Bizony egészen úgy látszott, hogy sir.

Marika, ki igazi jó testvér volt, ijedten abba hagyta munkáját s odasietett Sándorkához.

— Sándor, mi bajod? Mi történt?

— Mi a baj? Elég nagy baj . . . de neked nem szükséges tudnod . . . nem olyan dolog, amit mindjárt ki kellene fecsegned.

Marika máskor sértve érezte volna magát az ilyen válasz miatt; de most,

látva, hogy könyek peregnek testvére szeméből, nem gondolt az effélékkel, hanem őszinte jósággal mendá:

— Oh Sándor, ne beszélj így! Inkább mondd meg, mi bajod történt . . . hátha segíthetek valamiben?

— Dehogy segíthetsz! Tudod is te, hogy mi az, mikor az ember valami nagy bajba jut.

— Hogy ne tudnám, mikor magam is sokszor ugyancsak nagy bajokba keveredem . . . például, mikor a minap az öreg kertésznek megmondtam, hogy a nagymama nincs megelégedve a melegházzal . . . vagy tegnap . . .

— Ugyan hadd el! Érdemes az ilyen haszontalanságokról beszélni! Aztán ha te bajba keveredel, magad vagy az oka; de én nem követtem el semmit . . . én nem vétettem és ilyen csufúságot tettek rajtam. Hiszen ez borzasztó!

És a derék fiu, ki máskülönben olyan vitéz volt, nem tudott tovább uralkodni fájalmán s hangos zokogásra fakadt. Marika ettől aztán még jobban megijedt.

— Az Istenért, de hát mit tettek veled? Beszélj hát!

— Mit? Hát kiesaptak az iskolából. De már erre Marika is elsápadt.

— Kiesaptak? És miért? Mit tettél?

— Mondtam már, hogy semmit, szólt Sándor türelmetlenül. Hiszen épen ez a baj! Soha sem fogom tisztába hozhatni a dolgot . . . örökre rajtam szárad a szégyen.

— Nem értem, most már épen nem értem, szólt Mariska csodálkozva. Mondd el hát, mi történt.

— Jól van, ha már épen tudni akarsz, hát elmondom, szólta Sándor keserűen. — Ismerted a tanár ur szép újfundlandi kutyáját . . .

Mariska igent intett.

— No's hát ma reggel a kutyát a tanár ur kertjében halva találták . . . megmérgezte valaki. És tudod, hogy néhány nappal ezelőtt a kutya erre tévedt a mi udvarunkba és agyonharapta egyik nyulacskámat.

Boszuságomban azt találtam mondani, hogy megölöm, és most azt mondják, hogy én öltem meg . . .

pedig tudhatjátok, hogy én még a légynek sem tudnék ártani!

— De hát ki tehette? Nem gyanakszol valakire?

— Gyanazkodni? Hagyanakodnám is, nem mondanám meg neked, mert kifecsegnéd.

Mariska azonban ezuttal oly komoly arczot mutatott, hogy még Sándort is meglepte s bizalmasabbá tette.

— Nem szólok senkinek semmit, míg te nem kívánod, mondá a leányka. De lásd, szeretnék segíteni, ha tudnék, azért

kérdem, tudod-e, ki követte el a gonosz tettet?

— Tudni nem tudom . . . mert akkor nem hagytam volna magamon száradni . . . csak gyanum van egy fiura . . . de ezt sem merem kimondani, mert hátha nem igaz s épen olyan ártatlanul vádolnám, mint ahogy engem vádolnak.

— És azt mikor mondtad, hogy megölöd a kutyát? Ki halotta, hogy mondtad?

— Ott mondtam az iskolában, a fiuk előtt, épen ott volt a tanító ur kis fiacskája is. Természetesen nem értettem én azt komolyan, csak nagyon boszus voltam, mert a fiuk ingerkedtek velem, hogy a tanító ur kutyája számára hizlalok peccenyét. És hozzá

A MEGFEJTETT TITOK . . csupa korom lett.
(Lásd a 214. lapon.)

még ma épen haragudott is reám a tanár, mert nem tudtam jól a leczkémert s mikor aztán ez a gonosz história kiderült és nyakamba szakadt, még azt mondta, hogy nem csoda, ha nem tanulok, mikor ilyen gonoszságokon töröm a fejemet.

— És pedig tudtad a leczkédert, ugy-e?

— Nem tudtam biz' én; ami igaz, azt nem tagadom soha. De annak, hogy nem tudtam, semmi köze sem volt a kutya halálához. Tegnap sok időt töltöttem nyulacskáimmal, nem értem rá jól megtanulni a leczkémét. Most már aztán vége, most már nem szükséges tovább tanulni; ki vagyok csapva, megvagyok szégyenítve egész életemre!

Marika igazán meg volt rémülve, de mégsem akart mindjárt belenyugodni, hogy egy ilyen dolog miatt az ő kedves bátyjának egész élete el legyen rontva.

— És ki mondta meg a tanár urnak kérdé, hogy megöléssel fenyegetted a kutyát?

— Legelőször az ő saját fia, a kis Andorka. De hát ez mindössze is öt éves

NAGY MOSÁS. (Lásd a 214. lapon.)

kis gyerek, a ki nem tudja, mit beszél... neki megbocsátok, hiszen maga is kétségbe volt esve kedves kutyája halála miatt... nagyon szerette. A tanár nem is hitte el a kis fiu pusztá szavára, hanem felszólított mindenkit, mondja meg, haragudott-e valaki a kutyára. Nagy csend tá-

madt, csak Bokros Jenő szólalt meg halkán, mintha csak magának beszélne — de meg vagyok győződve, hogy akarta, hogy a tanár meghallá, amint mondá:

— Nem lehet más, csak Sándor. Minap egyik nyulacskáját megölte a kutya s akkor megfogadta, hogy megöli.

A tanár csakugyan meghallotta s izgatottan kérde:

— Tudja-e ezt még más valaki is?

Senki sem felelt, csak Jenő szólalt meg ismét:

— Tudják mindnyájan, de nem mernek szólani.

Ekkor hirtelen fölállt Károly és egészen elpirulva mondá:

— Ez ocsmány beszéd Jenőtől! Igaz, hogy Sándor mondta... de csak pillanatnyi haragjában és senki sem hiszi közülünk, hogy ő követte el a gonoszsgot. Sándor nem tette; ha tette volna, nem tagadná. (Folytatása következik.)

NAGY MOSÁS.

(Képpel a 213. lapon.)

ISTENEM, ezek a babák

Juj, be moeskosak!

Nem szeretnek mosakodni sem,
Olyan lomposak!

Ruhátokba homan szeditek

A rut foltokat?

Lám, ti rátok gazdasszonyotok

H'jába mosogat!

Rettenetes sok a baj velök,

Nem fogadnak szót.

Hogy ha meg nem javultok, kiesik . . .

Mind elvisz a tót!

A MEGFEJTETT TITOK.

— Kis történetke. —

(Képpel a 212. lapon.)

— Oh Istenem, hát már soha sem fogok elkészülni? Nics ilyen szerencsétlen leány a világon, mint én! Hiába iparkodom, erőlködöm, — mamám nem sokára haza jó s én még nem leszek rendben! Pedig már egészen elfúradtam.

Igy panaszkodott a kis Juliska és mert épen nem volt kitől röstelleni, hát bizony sirva is fakadt boszuságában. Igaz is, hogy volt miért. Mig a mama kint a városban dolgozott, Juliska feladata volt rendbe hozni a házat, mert szegények voltak, nem tarthattak cselédet. Juliska szívesen végzett is mindent, de nem tudom hogy esett a dolog, csak az bizonyos, hogy soha sem végezte jól s ha a mama hazaérkezett, mindig volt oka pirongatni leányát.

Most is például Juliska meg volt győződve, hogy őt üldözi a szerencsétlenség, ezért nem tud elkészülni. Első gondja amint a mama elment, az volt, hogy lezékéjét elvégezze, — mert iskolába is járt ám — s elővette irását és szorgalmasan irt; már vége felé járt, mikor eszébe jutott, hogy mégis csak jobb lesz előbb a szobát rendbe szedni; abbahagyta tehát az írást és leszedte az asztalról a reggeli edényt. A mint egy tányérral kiment, a pítvarban megpillantotta a seprőt, kezébe fogta és visszatérve a szobába, seperni kezdett, elfeledve, hogy az asztalon még ott van a teríték és a tejes kanna. Épen elkészült a sepréssel s a teli széntartót akarta visszavinni a kályhához, de hirtelen letette a szoba közepére, mert a czicza az asztalra lopózott és a tejeckét kezdte nyalogatni.

— Sicz te! kiáltá Juliska és oda szalad.

A czicza ijedten ugrott a másik asztalra, ahol Juliska írása feküdt; felborította a tintatartót és a tinta végig ömlött asztalon, íráson! Juliska rémülve szaladt oda s kergette a gonosz cziczát, mely ki

szökött az ajtón; Juliska utána, — az az csak akart, mert a szoba közepén megbotlott a széntartóban, feldöntötte és elesett maga is; a szoba pedig csupa korom lett. (Lásd a képet a 212. lapon.)

Juliska kétségbeesetten ott maradt ülve a földön. Arczát kezébe rejté s ekkor kiáltott fel, hogy nincs olyan szerencsétlen leány a világon, mint ő.

Épen ekkor lépett be a mamája s félig komolyan, félig mosolyogva mondá:

— Magad vagy az oka mindennek, kedves leányom. Figyelj reám, mindjárt megfejttem a titkot. A te szerencsétlenség az, hogy semmit sem végzesz be, hanem csak félig-meddig: tiz felé kapkodsz s egyik munkáddal elrontod a másik, félig kész munkát. A ki munkájában boldogulni akar, annak nem szabad félbehagyni amit egyszer megkezdedt.

És a mama azonnal hozzáfogott a rendezéshez és amivel Juliska annyi ideig bajlódott, azt néhány percz alatt szépen egymás után elvégezte. Juliska belátta, hol volt a hiba s ezután nem kapkodott egyszerre tizfelé. Haladt is kezében a munka szaporán és többé soha sem panaszkodott, hogy szerencsétlenség üldözi.

VILÁGOS VÁR ROMJAI.

(Képpel a 224. lapon).

Kedves Forgó bácsi!

FÖBBSZÖR láttam már a mi kedves »Kis Lap«-unkban érdekes tájakat lerajzolva hazánk különböző részeiből s én is neki bátorodtam, hogy a mi vidékünkrol egy kis rajzot küldjek egy szép várromról, melyet tavaly apácskával s több jó ismerősünkkel meglátogattunk.

Ez a vár az ódon Világos vára, mely oly régi, hogy nem is igen tudják, mikor

épült. Ezelőtt négyszáz esztendővel a dicső Hunyady Jánosé volt, a híres magyar hadvezéré, ki annyi diadalt aratott a törökök felett; fiai aztán ajándéku adták nagybátyjuknak, Szilágyi Mihálynak.

Mikor Hunyady Mátyás még igen fiatal király volt, nagybátyja, az öreg Szilágyi Mihály sokszor komolyan megintette egyik-másik dologért, ami neki nem tetszett. Az öreg ur nem igen nézte, hogy az, akivel beszél, a király, mert hevesvéri ember volt, de a fiatal Mátyás király is heves természetű volt s egyszer aztán nagyon összepöröltek, aminek a jó öreg adta meg az árát, mert Mátyás király, bár szerette nagybátyját, haragjában elfogatta és ide, Világos várába csukatta. Heveskedésüket aztán mindketten megbánták, de egyik sem akart engedni. Volt azonban Világos várában egy derék várnagy, akit Lábatlannak hívtak; ez eselt gondolt ki és a fogoly Szilágyi Mihályt szökniengedte. Később aztán a király és a nagybátyja ismét kibékültek.

A későbbi időkben sok harczot és viszontagságot látott Világos vára, a törökök bevették, de végre kétszáz esztendővel ezelőtt kiverték őket onnan. A vár ekkor és még azután is sokáig jó karban és nagyon erős volt. Körülbelül száz esztendővel ezelőtt nem messze innen oláh paraszt lázadók garázdálkodtak és mert attól lehetett tartani, hogy az erős várat hatalmukba ejtik, tehát Aradról katonaság jött ide és halomra döntötte a régi szép várat.

Ezeket beszélte el nekem apácska és még azt is, hogy ezelőtt harmincz esztendővel itt közel egy fontos, szomorú esemény történt, amiről most Világos neve híres. De azt nem mondom meg, kérdezze meg kedves Forgó bácsi kis olvasótársaimtól, tudnak-e róla valamit.

Ezek után kedves Forgó bácsit melegen üdvözölve maradok

hü kis olvasója

ARADI BÉLA.

FÖLADVÁNY A SZENT IRÁSBÓL: *Eliezer és Rebekka a kutnál.* (Irjátok meg, mit tudtok róla. F. b.)

A KÉT TESTVÉR.

— Tréfás mese. —

FOL volt, hol nem volt, valamikor volt egyszer két fitestvér, kik közül az egyik okos, a másik együgyű volt; mindketten pásztorok valának s egy gazdag mészárosnak juhait naponként felváltva őrizték.

Ha az egyik a juhokkal kint volt a mezőn, a másik odahaza főzött s kivitte az ételt a legelőre. Itt azután közösen megebédeltek.

Egyszer az okosabbik kint volt a juhokkal, a másik otthon maradt; az ételt megfőzte, fogta s megindult vele testvéréhez a legelőre.

Utja egy patak fölötti régi rosz hidon vezetett át, melyen az idők viszontagságai folytán már repedések és nyílások támadtak. Ezt meglátva az együgyű fiú, így gondolkozott.

Ez veszélyes út, itt még birkának vagy embernek baja is eshet; ezt a hidat ki kell javítani.

Előveszi tehát a bográcsot s kezdi a bár megfőtt de meglehetősen kemény

gombócokat a repedésekbebetömni, míg végre a saját és testvére számára főzött gombócokat e célra mind elhasználta a kisebb repedések kitöltésére pedig a káposztát használta fel.

Ezek után neki bátorodva átment a hidon, melyet most már eléggé erősnek és biztosnak gondolt.

Amint testvéréhez megérkezett, ez kérdezi, hogy az ételt hova tette? Erre az együgyű nevetve felelé:

— Ebéd ugyan nincs, de volt ám egy jó gondolatom, kijavítottam a hidat, úgy hogy ismét sok ideig eltart; a gombócokat a nyílásokba tömtem, a káposztát pedig a repedésekbe öntöttem, úgy, hogy semmi bajunk sem eshet nekünk, sem pedig a birkáknak.

— Ejnye te együgyű, mit miveltél! mondá bátyja. Szerencse, hogy holnap én főzök, különben ismét koplalhatnánk. De majd ha holnap itt őrzöd a nyáját, kérlek ne legyenek ismét ilyen döre gondolataid. Mással ne törődj, csak azon légy, hogy a juhok szépen egymás mellett feküdvé maradjanak; ha egyebet nem teszesz, akkor legalább nem követsz el ostobaságot.

— Jól van no, minden úgy lesz, amint kívánod, mond az együgyű.

Másnap, midőn az okos otthon maradt, az együgyű pedig a juhokat a legelőre kihajtotta, az állatok nem akartak egymás mellé lefeküdni. Hasztalan volt az együgyűnek minden vesződése; bosszankodott, szitkozódott, futkosott ide s tova, míg végre mérgesen felkiáltott:

— Várjatok csak! majd ránczba szedlek én benneteket, ha nem akartok kedvem szerint tenni.

Elővesz tehát egy dorongot s addig üté a szegény párákat, míg nem mind egytől-egyig agyon voltak ütve. Így aztán könnyebben szépen egymás mellé fektette őket. Amint a másik testvér előkerült az étellel és a juhokat egymás mellett megpillantá, csodálkozva felkiáltott:

No lám, milyen szépen fekszenek egymás mellett — a birkák!

— Ugy-e? mond az együgyü önelégülten; először persze nem akartak volt és elég bajom volt velök, míg agyonütöttem őket; tudom, most egy sem moczzan többé!

— Az Istenért, mit tettél! kiált az okosabbik rémulten. Hiszen így el vagyunk veszve!

— Ej mit! mond nagy lelki nyugalommal az együgyü; elveszve? Ne félj, a ki megtalál bennünket, lesz olyan becsületes és haza visz.

— Ostoba, szólt a másik boszankodva; nem úgy értem, hanem a mint te agyonütötted a juhokat, úgy tesz majd mindkettőnkkel a gazdánk, a mézárós, ha megtudja. Most siess, szöknünk kell minél hamarább.

És így futásnak eredtek és futottak, amennyire csak bírtak, míg késő éjjel végre egy sűrű erdőbe érkeztek. Itt aztán, vadállatoktól félvén, éhesek is levén, fogták bográcsukat, a melyben még megvolt ebédjük; kása és kenyérdarabkák s fel másztak egy meglehetősen magas fára falatozni. Alig kezdtek az evéshez, jött két rabló, a kik közül az egyik egy zsák diót, a másik egy zsák pénzt hurczolt a hátán. Véletlenül ugyan azalatt a fa alatt állottak meg, a melyen a két testvér remegve ült.

A rablók, a pénzen osztózni akarván, leültek; épen ekkor pedig fent a fán a bogrács valahogy megbillelt.

— Te, csepeg, mond lent az egyik rabló.

— Az ám, morog a másik, sőt már esik is a jég!

Amazok odafent roppantul féltek és reszkettek mint a kocsonya, hogy már nem is bírták a bográcsot tartani; egyszerre csak puff! . . leesett.

— Jézus Mária, ez felhőszakadás! reánk szakad a világ! ni itt már egy szikla-darab is! kiáltának rémulten a rablók, felugrottak s a pénzt a diós zsákkal együtt hátrahagyva, elfutottak.

Midőn már jó távol voltak s visszatéréstől tartani nem kellett, a két fiu le-mászott szép csendesen a fáról s nagy örömeikre a két zsákot ott lelték.

Az okos így szólt:

— Lásd, itt két zsák van, az egyik kicsiny s kemény anyaggal van tele, a másik nagy s dióval van megtömve. Reád bízom! válassz!

— Ha választhatok, akkor enyém a nagyobbik zsák; a diót legalább meg-ehetem.

Kiki vette saját zsákját s így haladtak odább egymás mellett.

Az együgyü folyton ette a zsákjából a diót, testvérenek is adott belőle; úgy, aztán mindinkább könnyebb lett, míg végre egészen megüresedett.

Az okosnak ellenben a zsák mindinkább nyomta a hátát úgy hogy teljesen kifárasztotta s végre már tovább vinni nem bírta.

— Te is vihethéd egy darabig zsákomat, mondá, nekem már nagyon nehéz.

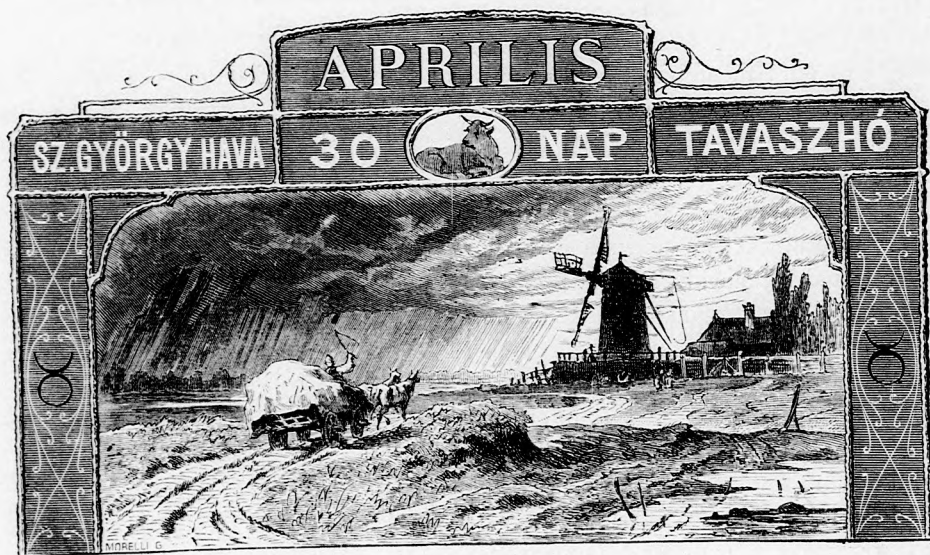
— Ohó, nem ugy alkudtunk ám! Te nem vitted az én zsákomat, én sem viszem a tiedet, sőt ami több: én adtam neked diót, te pedig nem adtál nekem semmit sem. Osszuk meg testvériesen, nekem felét, neked felét, akkor egyikünknek sem lesz nehéz.

Az okos semmit sem akart előbb

tudni erről; próbálta, hogy talán mégis elbirja egyedül a zsákot; de minden erőlködése hasztalan volt, nem bírta, és végre is nem örömetst ugyan, de megosztotta testvérével a pénzt.

A pénzen aztán vettek juhokat és megtérítették gazdájuknak az okozott kárt, maguk pedig azontul baj nélkül éltek és talán még ma is élnek, ha ugyan már meg nem haltak.

A T I Z E N K É T H Ó N A P.

NEVEZETES hónap ám ez az április:
Most az ég egyszerre mosolyog is, sir is.
Balra eső esik, jobbra nap sugárzik,
Jobbra kit meleg ér, balra ázik fázik.

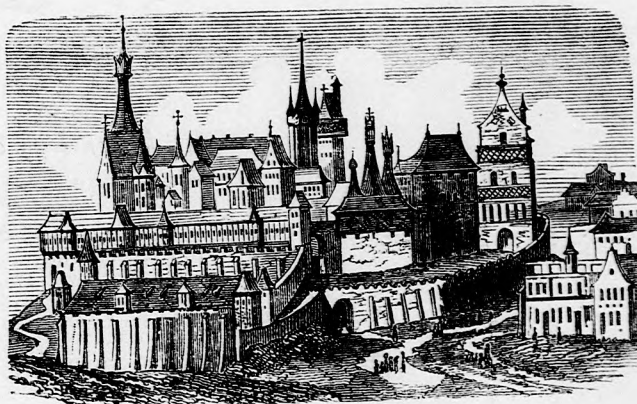
Ámde végre mégis a határ kizöldül,
Fűszál, virág fakad a dagadó földből.
A bogár is döng zsong, fecskemadár rebben,
Pinty urfi is csicserg már a kis ligetben.

MÁTYÁS KIRÁLY PALOTÁJA.

MINAPÁRAN bemutattam nektek két képet arról, milyen volt a mi mostani szép fővárosunk hajdanában, több száz esztendővel ezelőtt. Most ismét mutatok egy rajzot még regibb időből, abból a korból, midőn a dicső Mátyás király uralkodott és Budán tartotta királyi udvarát. Pest, mostani fényes része fővárosunknak, akkor szerény kis helység volt, de annál

hiresebb és pompásabb volt a budai királyi palota, mely később a háborus időkben elpusztult. A nemzeti muzeumban őriznek egy akkoron készült rajzot e palotáról s több tudós történetíró, ki Mátyás király udvarában élt, részletesen leírta a nagyszerű palotát.

Mátyás király a milyen vitéz és hatalmas volt a háboruban, épen annyira szerette béke idején a tudományokat, művészetet s mindent, ami a szép és nemes; e mellett szerette a fényt és pompát, s meg-

MÁTYÁS KIRÁLY PALOTÁJA.

mutatta a világnak, hogy ő a világnak egyik leghatalmasabb és leggazdagabb királya.

Mikor király lett, elhatározta, hogy a budai várhegyen pompás palotát építtet. Hivatott jeles építészeket, szobrászokat, festőket és néhány év alatt elkészült a legfényesebb királyi palota, mely akkoriban létezett. Egész sor nagyszerű épület emelkedett egymás mellett, az udvarokon gyönyörű szökő kutak voltak, melyekbe a Dunából gépek szivattyúzták a vizet; a termek fényes sora aranyos kárpittal volt borítva s drága faragott butorok, sőt ezüst asztalok és székek is állottak, aranyozott ágyak, remek márványszobrok, bársony

pamlagok stb. A palota egyik szárnyában volt Mátyás király híres könyvtára (mondtam, hogy a jeles uralkodó nagy pártolója volt a tudománynak) s könyvgyűjteménye akkoron leghiresebb volt Európában. Pedig akkor nem volt ám oly könnyű könyveket szerezni, mert mikor Mátyás király könyveit kezdte gyűjteni, még nem volt föltalálva a könyvnyomtatás, hanem csak írással másolták a könyveket. Mátyás király sok írnokot tartott, a leírt könyveket pedig gyönyörűen bekötette. Mikor a törökök elfoglalták Budavárát, a könyvtár is elpusztult, a drága könyveket széthurcolták mindenfelé. De mégis sok került meg és Budapesten a nemzeti muzeumban lát-

ható. Európa más nagy városainak könyvtáraiban is vannak e könyvekből, melyek »Corvinák«-nak nevezetnek. minthogy Mátyás királynak »Corvin« azaz »Hollós« mellékneve volt, a könyveken pedig rajta van az ő holló czimere.

Mátyás király palotájában a későbbi időkben török basák laktak, aztán a sok ostrom és bombázás alatt a fényes palota elpusztult. Most ismét szép királyi palota áll a helyén s itt lakik most uralkodó szeretett királyunk, mikor hazánkban időz.

MEGMENTÉS.

(Képpel a czimlapon.)

LAM megmondtam kis Arankám
Ne másszál a partra!
Magas a part és tövében
A Rékás patakja.

Patak vize meggyülemlett,
Gyorsan vágdat, csörtet;
Ha belé bukól, a vize
Összecsap fölötted.

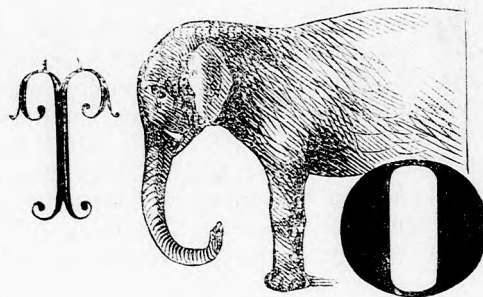
De Arankának hiába
Szólott apa mama,
Mégis mégis kimászott a
Magas patak: partra.

Egyet csusszant s jaj istenem!...
Legurult sebtében;
Jó szerencse, hogy jó Kullancs
Ott volt közelében.

A hü, derék, okos állat
Utána ugorva:
Fogaival óvatosan
Kihuzta a partra.

Tudom, ezentul Aranka
Jobban hajt a szóra,
Mert hát Kullancs se jelen meg
Mindig így kapóra.

KÉP-REJTVÉNY.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XVI. köt. 11-ik számában közölt képrejtvény megfejtése:

„A kísértet babonaság.“

Helyesen fejtették meg: Dallos Paula, Radocza Hanna, Zinsenheim Ilona, Teréz, Janka és Szeréna, Markovics Iván, Liska Erzsike, Zuna Gusztáv, gr. Czebríán István, Nagy Emma és Ferencz, Mayer Amália, Pazár Erzsi, Held Elemér, Deutsch Arthur, Zarubay Teréz, Kovács József, Geőcze Panni, Kepf Irén, Denk Bella, Ary Elvira, Leona és Pál, Bodor Elek, Maderspach Sándor és Ferencz, Unger Irma és Feri, Sieber Sándor, Korláth Matild, Klein Henrik és Mór, Schedl Károly és Guszti, Breier Móriecz, Tamás Sándor és Gyula, Buday Emma, Ráth Mátyás, Boronkay Helén és Gizella, Kézmárszky Marianna és Eszter, Weisz Lajos, »Szabadszállási leányiskola növendékei, Eleőd Tibor és Ákos, Praff Margit, Umbach Lajos és Géza, Kánitz Ilona és Géza, Baur Ödönke, Majláth Mariska, Menner Adolf, Farkas Ida, Jolán és Adolf, Almássy Emmi és Imre, Hirsch Anna és Sebő, Kelemen Emma és Aranka, Reich Vidor és Aladár, Bognár Matyika, Falk Géza, Miavecz M., Steinitz Jenni és Hermin, Horváth Miklós, Mihály és Tivadar, Bartóky Gábor, Cselley Kálmán, Deutsch Adél, Gyulassy Emma, Baczó Erzsi, Hajnal Jolán, Konrad Teréz, Poszvék Olg. és Nándor, Hegedüs Béla és Nándor, Raszlaviczky Ede, Auer Teréz és Albert.

*

A »KIS LAP« XVI. köt. 10-ik számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Lőrinczfý Janka és Aranka, Deutsch Adél,

Bayen
és T
Stille
Deuts
Simó
niczk
János
Balez
Sánd
Géza,

Lap

forin
forin
se w
tak:
Desse
Desev
Je z
1 ft.
1 ft.
ler
vie
ner
4 ft.
kr.
Gerg
Kolo
Istvá
3 kr.
Jáno
Hajd
Gábo
10 kr
Kiss
Imre
10 kr
Mész
res F
5 kr.
Kiss
2 kr.
kr.,
Baló
Imre
4 kr.
Imre
2 kr.
Szü
Gábo
kr;
Tör
Gábo

Bayer Anna és Manó, Horváth Miklós, Mihály és Tivadar, May Aladár, Ullmann Nina és Mór, Stiller Margit és Klárka, Szlávik Mariska, Deutsch Ignác, Konrád Teréz, Bogos Amália, Simó Károly, Fülöpp Regina és Kálmán, Machniczky Adrienne, Spitzer Manfréd, Hofbauer János, Balás Irénke, Hegedüs Béla és Nándor, Balczár Irénke, Zákó Emma, Scherer Anna, Tamás Sándor és Gyula, Spitzer Kornélia, Gasparik Géza, Beniczky Margit.

Kis Értésítő.

A szegedi árvízkárosultak javára a »Kis Lap« olvasói közül újabban adakoztak:

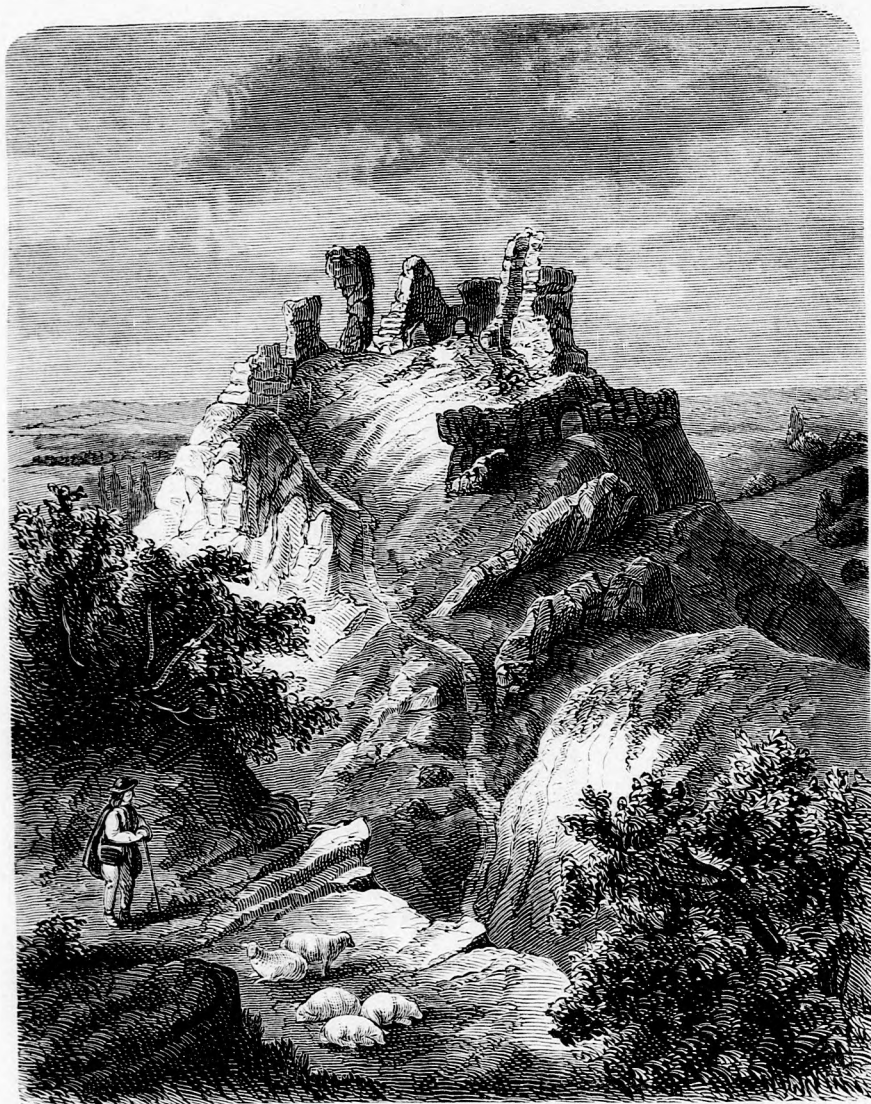
Baczó Erzsi, Anna és Etelka egy-egy forint, összesen 3 forint, Pompéry Aurél 2 forint, Dömötör László 1 forint; Dessewffy Aurél gyűjtése 2 forint, (ehhez járultak: Zachariás István tanító ur 50 krajczár, Dessewffy Aurél 40 kr., Dessewffy Manó 50 kr., Dessewffy Mariska 20 kr., Középesy Elemér 40 kr.); Jezovits Ilka és Kálmán 1 ft.; Mayer Pali 1 ft.; Kreiskay Piroska 2 ft.; Szénásy Emma 1 ft.; Horváth Mihály és László 1 ft.; Koller Ilona 1 ft.; Péchy Ida 1 ft.; Matkovics Anna 1 ft.; Jerney Elek 1 ft.; Köllner Károly 3 ft.; Beszédes Gyula gyűjtése 4 ft. 4 kr. (ehhez járultak: Beszédes Gyula 50 kr., Gergely Bálint 2 kr., Gózoa Gábor 4 kr., Gergely Sándor 4 kr., Lukácsy Kálmán 10 kr., Kolompár M. 3 kr., Tóth Lajos 10 kr., Gáspár István 10 kr., Csider János 4 kr., Karikás Ignác 3 kr., Pandur Lukács 4 kr., Szabó Pál 4 kr., Bala János 4 kr., Csik Lajos 1 kr., Takács Elek 20 kr., Hajdu Gábor 5 kr., Szokolai Péter 4 kr., Pap Gábor 2 kr., Kovács Mihály 5 kr., Jancsovics Pál 10 kr., Reich Ignác 5 kr., Szabó Gábor 10 kr., Kiss Sándor 3 kr., Szabó Károly 4 kr., Jenei Imre 2 kr., Nyitray István 10 kr., Faragó Ferencz 10 kr., Borda István 2 kr., Szalay Mihály 9 kr., Mészáros Sándor 4 kr., Szabó Lajos 4 kr., Szeke-res Pál 5 kr., Basch Izidor 10 kr., Szabó Mihály 5 kr., Baracska Sándor 2 kr., Faragó Antal 10 kr., Kiss Bálint 30 kr., Szalay József 4 kr., Foler Gábor 2 kr., Scheiber Károly 4 kr., Cseplész Károly 6 kr., Somorjai Gábor 2 kr., Fehér Miklós 5 kr., Balog Sándor 2 kr., Simonyi Lajos 2 kr., Kiss Imre 5 kr., Kenyő Sándor 4 kr., Szöllösi Mihály 4 kr., Varga János 4 kr., Juhász Illés 2 kr., Bogár Imre 2 kr., Gyikó Gábor 8 kr., Gubenszki Lajos 2 kr., Kovács József 2 kr., Samu Mihály 4 kr., Szücs András 5 kr., Bazsó Mihály 5 kr., Kovács Gábor 10 kr., Pap Gábor 4 kr., Rác Gábor 4 kr.; Jávor Károly 4 kr., Gergely Mihály 4 kr., Török Sándor 1 kr., Hagyó Lajos 4 kr., Antal Gábor 10 kr., Somogyi Jónás 2 kr., Takács Illés

2 kr., Csömör Gábor 1 kr.; Hofbauer Rózsika 1 ft.; Pfeiffer Róza, Erzsi és Juliska 1 ft. 20 kr.; Nedeczky Malvinka és Andorka 2 ft.; Leichter Etelka 82 kr.; Prónay Albert 2 ft.; Horváth Hermin 60 kr.; Kirkorovits Ilon és Zsenni 3 ft.; Weigl Ilonka és Mariska 1 ft.; Nagy-perkátai iskola növendékeinek gyűjtése 2 ft. 48 kr., (ehhez járultak: Klein Berta 30 kr., Schön Flóra 24 kr., Schön Lina 23 kr., Schlesinger Etel 20 kr., Schlesinger Aladár 20 kr., Klein Gyula 20 kr., Klein Adolf 20 kr., Schön Flóra Budapestről 15 kr., Heizler Gyula 10 kr., Förstner Sándor 10 kr., Förstner Gyula 10 kr., Laufer Zsenni 10 kr., Brust testvérek 30 kr.) Bickel Angela és Irén 2 ft.; Zichy Vikta, Lujza, János, Henrik és Gyula 1—1 ft., együtt 5 ft.; Kozmata Ilona és Margit 2 ft.; Boróczy Irén és Jolán 1 ft., Wanka Feri 1 ft.; Adler Etelka és Elek 2 ft.; Nizsnik Ilka 2 ft.; Petrovics Géza és Elek 1 ft. 50 kr.; Betegh Ilona, Irma, Miklós és Sándor 4 ft.; Zeisler Anna gyűjtése 1 ft. 60 kr. (ehhez járultak: Volf Lina 15 kr., Hoffmann Sándor 20 kr., Volf Kálmán 15 krajczár, Klein Jakab 20 krajczár, Friss Rezső 10 krajczár, Friss Róza 20 kr., Heimler Regina 10 kr., Steiner Aranka 20 kr., Ernst Berta 10 kr., Friss Jenő 20 kr.); Viczmándy Olga és Irminka 2 ft.; Peck József 1 ft.; Bauholzer Irén 1 ft.; Kozma Margit 1 ft.; Szmrecsányi Margit, Pista és Béla gyűjtőivein 25 ft. (ehhez járultak: a mama 9 ft., az apa 6 ft., Pali bácsi 1 ft. a tisztelendő ur 1 ft. 20 kr., Györgényi ur 1 ft. 50 kr., Szmrecsányi Margit 85 kr., Szmrecsányi Pista 83 kr., Szmrecsányi Béla 10 kr., Louis Thibaud 50 kr., Béla 10 kr., Kemecehey László 20 kr., Szlaminka Andris 20 kr., Szegedinszky István 30 kr., Tokár Rézi 1 ft. 10 kr., Pap Erzsi 12 kr., Pap Ágnes 10 kr., Bodnár Juli 60 kr., Hornyák Juli 60 kr., Tómi Mari 10 kr., Marcsu 20 kr., N. N. 50 kr.); Strasser Paula 1 ft.; Kállay Luczika 1 ft.; Szily Margit, Róza és Feri 1—1 ft.=3 ft.; Riesz Berta, Elek, Miklós és Matyi 3 ft.; Mendl Hermin, Miklós és Jakab 1—1 ft.=3 ft.; Burger Ernő 2 ft.; Gregor Gyula 2 ft.; Diener Lenke és Elemér 3 ft.; Pécsy Angyalka 1 ft.; Börzsöny Klémi 1 ft. 50 kr.; Remenyik Pista 1 ft.; Csizsár Emilia 2 ft.; b. Vécsey Pauline, Magda és Miklós 2 ft.; Reiszner Hermin és Kálmán 1 ft.; Palugyai Ilona és Pista 4 ft.; Laszkáry Birinka és Ilona 5 ft.; Balás Irénke 1 ft.; Rónay Róza, Elemér és Misike 3 ft.; Zadubánszky Róza gyűjtése 9 ft. (ehhez járultak: Novacka Józsa k.a. nevelőnő 5 ft.; Zadubánszky Irén és Róza 1 ft.; két kis angol gyermek, még pedig: Grimshaw Maude 50 kr., Grimshaw Jemmy 30 kr., Molnár

Teréz 2 ft., Bognár Mari 20 kr.) gr. L a m b e r g
Ladislaja, Angyalka és Fülöp 3 ft.; S a l a m o n
Nora, Andor és kis testvéreik 2 db. 20 frankos
arany; összesen 142 ft. 74 kr. és két darab 20
frankos arany. Ehhez hozzá adva a mult
héten kimutatott 114 ft. 8 krt, tesz a »Kis Lap«
eddiggi gyűjtése mindössze 256 ft. 82 krt.

A készpénz adományokon kívül küldtek:
S a l a m o n Nora és Andor Drezdából egy csomag
különféle ruhát a szükölködő gyermekek számára.

Mindez adományokat eljuttattam rendel-
tetésük helyére s a szenvedők nevében meleg
köszönetet mondok kis olvasóimnak oly szépen
tanúsított részvételükért. **FORGÓ BÁCSI.**

VILÁGOS VÁR ROMJAI. (Lásd a 215. lapon.)

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere, 3-ik sz., Athenaeum-épület.

Budapest 1879. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.

Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.